

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-01-31

Vår referens

Per-Erik Ebbeståhl

Avdelningschef

Per-Erik.Ebbestahl@malmo.se

Utveckling av Öppna Malmö STK-2024-1302

Sammanfattning

Sedan 2020 har Malmö stad drivit ett arbete mot antisemitism, rasism och diskriminering kallat Öppna Malmö. Syftet har varit att samla alla stadens förvaltningars olika insatser under ett paraply för att lättare synliggöra allt som pågår och kunna följa upp effekterna av dessa insatser. Arbetet har letts av en styrgrupp på direktörsnivå som samordnats och administrerats av kulturförvaltningen.

Styrgruppen för Öppna Malmö menar att det har varit svårt att skapa en samlad bild och att plocka ut delar av ordinarie verksamhet och ”stämpla” det med ”Öppna Malmö”. Till exempel insatser som riktar sig mot flera av förvaltningarnas breda ordinarie uppdrag mot att motverka diskriminering och segregering.

Stadskontorets förslag är därför att staden behöver se över inriktningen i arbetet med Öppna Malmö. Förslaget är att fokus ska ligga på stärkt demokrati kopplat till aktiv inkludering och delaktighet med Malmöborna. Syftet är att skapa ett forum där Malmö stad, civilsamhället, politiken och internationella aktörer tillsammans kan manifestera, utveckla och dela kunskap om demokrati, antirasism och mänskliga rättigheter.

Genom att samla befintliga och nya initiativ under en specifik tidsperiod under året skapas en plattform för erfarenhetsutbyte och diskussion, med målet att stärka demokratin och Malmöbornas aktiva delaktighet.

Kommunstyrelsen föreslås besluta att ge stadskontoret i uppdrag att, i samverkan med stadens förvaltningar, utveckla ett koncept för arbetet med aktiv inkludering och delaktighet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att, i samverkan med stadens förvaltningar, utveckla ett koncept för arbetet med aktiv inkludering och delaktighet i enlighet med vad som anges i ärendet.

2. Kommunstyrelsen överför 3 780 000 kronor för 2025 ur anslag till förfogande inom finansiering till kommunstyrelsen, för arbetet beskrivet i ärendet.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250203 Förslag till utveckling av Öppna Malmö

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-02-03

Kommunstyrelsen 2025-02-05

Beslutet skickas till

Kulturnämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Sedan 2020 har Malmö stad drivit ett arbete mot antisemitism, rasism och diskriminering kallat Öppna Malmö. Syftet har varit att samla alla stadens förvaltningars olika insatser under ett paraply för att lättare synliggöra allt som pågår och kunna följa upp effekterna av dessa insatser. Arbetet har letts av en styrgrupp på direktörsnivå som samordnats och administrerats av kulturförvaltningen.

Genom arbetet i Öppna Malmö har staden bland annat genomfört arbete mot antisemitism, antiziganism, islamofobi och afrofobi, men även HBTQIA+ arbete såsom under Pride med mera. Arbetet med Öppna Malmö startade med Malmös internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism, även kallat Malmöforum, som arrangeras av regeringen den 13 oktober 2021 på Malmömässan.

Samtidigt har det varit svårt att skapa en samlad bild och att plocka ut delar av ordinarie verksamhet och ”stämpla” det med ”Öppna Malmö”. Till exempel insatser som riktar sig mot flera av förvaltningarnas breda ordinarie uppdrag att motverka diskriminering och segregering. Uppfattningen av styrgruppen för Öppna Malmö är därför att staden behöver se över inriktningen i arbetet. Förslaget är att fokus ska ligga på stärkt demokrati kopplat till aktiv inkludering och delaktighet med Malmöborna.

Demokratiskt nuläge

72 procent av världens befolkning levde 2022 i autokratiskt styrda länder med inskränkningar i människors fri- och rättigheter enligt Varieties of Democracy-institutet på Göteborgs Universitet. Det innebär att autokrati är det vanligaste styrelseskicket i världen. En föränderlig omvärld innebär att stadens arbete med att stärka demokrati och en aktiv inkludering och delaktighet med Malmöborna, blir allt viktigare.

Malmö möts

Syftet med ett ökat arbete med aktiv inkludering och delaktighet inom ramen för det föreslagna konceptet Malmö Möts, är att skapa ett forum där Malmö stad, civilsamhället, politiken och internationella aktörer tillsammans kan manifesteras, utveckla och dela kunskap om demokrati, antirasism och mänskliga rättigheter. Genom att samla befintliga och nya initiativ under en specifik tidsperiod under året skapar staden en plattform för erfarenhetsutbyte och diskussion, med målet att stärka demokratin och Malmöbornas aktiva delaktighet. Konceptets namn, Malmö Möts, kan komma att revideras under utvecklingen av konceptet.

Huvudinriktning

- Samlad insats: Istället för att ha spridda initiativ över hela året, samla evenemang och aktiviteter under ett fokuserat sammanhang så får vi en tydlighet och en starkare genomslagskraft för stadens demokratiarbete.
- Facilitering och mötesplats: Genom att skapa en arena för olika aktörer kan vi driva dessa frågor mer systematiskt och strukturerat. Detta skapar möjligheter till samverkan och möten mellan politiker, civilsamhället, forskare och andra intressenter.
- Kunskapsplattform: En plattform för kompetensutveckling inom antirasism, mänskliga rättigheter och demokrati, där erfarenheter och goda exempel kan lyftas fram.
- Internationellt utbyte av erfarenheter: Malmö kan bjuda in städer som Rotterdam, Glasgow, Bilbao, Basel och Freiburg för att utbyta erfarenheter om deras arbete med demokrati och antirasism.
- Engagemang och inflytande: Unga spelar en central roll i Malmö. Under fokuserad tidsperiod ska vi visa hur unga kan påverka stadens utveckling, stärka deras engagemang och lyfta deras möjlighet till påverkan. Ungas röst är viktig för att bygga hållbara städer som vilar på värderingar som inkludering och demokrati.

Exempel på aktiviteter under Malmö Möts skulle kunna vara:

- Seminarier och paneldiskussioner: Om hur vi kan bygga hållbara städer utifrån värderingar och inkluderande strukturer.
- Workshops: Med fokus på hur unga kan påverka och engagera sig i staden.
- Erfarenhetsutbyte: Mellan olika europeiska städer med liknande utmaningar, exempelvis i frågor om segregation, inkludering och yttrandefrihet.

- Forum för civilsamhället och politiken: Mötesplatser där olika intressen kan mötas för att driva arbetet framåt.

Primära målgrupper

Politiker och tjänstepersoner: Genom att skapa forum för diskussion och reflektion om aktuella frågor kring demokrati och mänskliga rättigheter, kan vi utveckla stadens arbete och strategier.

Malmöborna: Malmö Möts blir ett tillfälle att inkludera och engagera invånare i frågor som rör deras rättigheter och inflytande över stadens framtid. Fokus på Unga Malmöbor och deras engagemang och möjlighet till påverkan av staden.

Civilsamhället: Erbjud civilsamhället en arena där deras arbete kan synliggöras och samverka med politiken och akademien för att stärka arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter.

Universitet och forskning: Samarbeta med Malmöuniversitet för att integrera aktuell forskning och skapa en arena för diskussion kring demokrati och mänskliga rättigheter, där unga och äldre forskare bidrar med sina perspektiv.

Ekonomi

Budgeten för Öppna Malmö är 5 000 000 kronor.

Av dessa har beslut tagits att 1 220 000 kronor ska gå till vidareutveckling av Wisdome under 2025 och 655 000 kr under 2026

Budgeten för Malmö Möts bör därför för 2025 vara 3 780 000 kronor på kommunstyrelsens anslag till förfogande.

Inom kommunstyrelsens anslag till förfogande finns årlig finansiering om 5 000 000 kr för arbetet att utveckla Öppna Malmö.

Avgränsning – vad Malmö Möts inte ska vara

Malmö Möts ska inte likna Almedalen eller Järvaveckan. Fokus ska vara på kunskap, praktiskt arbete och samverkan mellan stadens aktörer, inte en arena för enbart politisk diskussion.

Tidplan

Förslagsvis hålls en pilotaktivitet inom Malmö Möts under hösten 2025 med ett fullt utvecklat koncept och genomförande våren 2026.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret ser behov av att utveckla arbetet med Öppna Malmö med ambitionen att Malmö ska bli världens mest demokratiska stad. Som en av världens mest

internationella städer (med 186 nationaliteter av världens 193) behöver Malmö vara i framkant med att främja demokrati och yttrandefrihet. Allt som händer någonstans i världen återspeglar sig i Malmö hos berörda medborgare. Stadskontoret ser att Malmö ständigt behöver arbeta aktivt med att skapa platser för demokratiska möten och dialog över alla slags gränser.

Konceptet Malmö Möts ger staden möjligheten att visa omvärlden vad staden gör för att främja demokrati och antirasism året runt. Stadskontoret ser att en möjlighet att stärka Malmö som en stad som sätter mänskliga rättigheter och inkludering i centrum.

Stadskontoret vill särskilt lyfta fram att målsättningen bör också vara att fokusera mer på möjligheter i stället för enskilda problembilder. Malmö stad behöver en plattform och mötesplats för att driva arbetet för gemensamt erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling i högst aktuella frågor kring mänskliga rättigheter, demokrati och yttrandefrihet. Stadskontoret ser att detta med fördel sker i samverkan med universitetet, civilsamhället och stadens förvaltningar.

Ledord för Malmö Möts skulle kunna vara demokrati, internationellt, möjliggörande och framtidsfokus, engagemang hos unga och hållbara värderingar.

Redan idag genomför Malmö flera konferenser och aktiviteter som skulle kunna ingå under en gemensam paroll, såsom Förbjuden kulturvecka på kulturförvaltningen. Stadens olika dialogformer med civilsamhällsstrukturer som till exempel funktionsstödsrådet och pensionärsrådet, kan också bidra i arbetet.

Stadskontoret menar slutligen att kommunstyrelsen bör ha ett övergripande ansvar för att leda, samordna och utveckla konceptet

Ansvariga

Martin Ljungberg Nämndsekreterare

Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör